

Udvalget foreslår samtidig, at grove overtrædelser af § 289 a skal kunne straffes efter den foreslåede § 289. § 289 a bør derfor – i overensstemmelse med den lovtekniske løsning, der er foreslået af udvalget – indeholde en henvisning til § 289.

Udvalget har endelig overvejet, om der i den foreslåede bestemmelse bør være en udtrykkelig angivelse af, at bestemmelsen har et udvidet gyldighedsområde.

Udvalget finder, at visse forhold kunne tale imod en sådan angivelse. For det første nævnes, at de omhandlede forhold kan ligne bedrageri efter straffelovens § 279. Denne bestemmelse har universel gyldighed, uden at dette fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen. For det andet anfører udvalget, at de respektive særlve ikke indeholder en sådan angivelse, og endelig at en angivelse af universel gyldighed i bestemmelsen måske vil kunne give anledning til utilsigtede modsætningslutninger på andre områder.

På den anden side finder udvalget, at det kunne tale for en særlig angivelse af gyldighedsområdet, at bestemmelsen regulerer et område, hvor de gældende regler i vid udstrækning fortolkes som begrænsede til alene at værne danske interesser, og at det derfor kan være hensigtsmæssigt, at det i en ny bestemmelse udtrykkes klart, at der herved er foretaget en ændring af retstilstanden.

På den baggrund foreslår udvalget, at det udtrykkelige fremgår af bestemmelsen, at den finder anvendelse på alle overtrædelser, der opfylder gerningsbeskrivelsen.

Der henvises til betænkningens side 40-45, 50-59, 65-66, 84-89 og 96-102.

2.3. Justitsministeriets overvejelser

2.3.1. Straffelovens § 289

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at beskyttelsen af offentlige midler bør gøres mere ensartet, og at særligt grove sager vedrørende berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler bør reguleres i en fælles overbygningsbestemmelse i straffeloven.

Justitsministeriet er endvidere enig med udvalget i, at en sådan fælles overbygningsbestemmelse bør udformes således, at den omfatter grove overtrædelser af skatte-, told-, afgifts- og tilskudslovgivningen, og at en model, der forudsætter, at der i den enkelte særlvsbestemmelse er en henvisning til straffelovens § 289, er mest hensigtsmæssig.

På den baggrund foreslås det, at straffelovens § 289 ændres til at være en fælles overbygningsbestemmelse for alle grove overtrædelser af skatte-, told-, afgifts- og tilskudslovgivningen.

Bestemmelsen vil omfatte overtrædelser af de bestemmelser i skattekontrolloven, momsloven og toldloven, som bestemmelsen i dag indeholder henvisninger til. Bestemmelsen vil imidlertid i kraft af den generelle henvisning til grove overtrædelser af skatte-, told-, afgifts- og tilskudslovgivningen have et bredere anvendelsesområde. Bestemmelsen vil således ikke som i dag være begrænset til tilfælde, hvor en person eksempelvis afgiver urigtige eller vildledende oplysninger til brug sin skatteansættelse, men vil også omfatte eksempelvis tilfælde, hvor en person mod bedre vidende undlader at korrigere skattemyndighedernes oplysninger til brug ved skatteansættelsen, jf. skattekontrollovens § 16. Bestemmelsen vil endvidere eksempelvis kunne finde anvendelse på grove overtrædelser af kildeskattelovens § 74 om manglende indeholdelse af A-skat, hvilket i dag ikke er dækket af ordlyden af § 289.

Justitsministeriet finder ligesom udvalget, at grove overtrædelser af tilskudslovgivningen bør være omfattet af § 289. Herved sikres, at svindel med offentlige midler – uanset midlernes karakter – er undergivet den samme strafferetlige beskyttelse. Ved begrebet »tilskudslovgivning« forstås enhver national lovgivning, hvor der ydes tilskud eller støtte til borgere eller virksomheder. Bestemmelsen vil således omfatte eksempelvis ydelser inden for den sociale lovgivning og udbetalinger i medfør af lovgivningen om arbejdsløshedsforsikring.

For så vidt angår spørgsmålet om strafferammen i den foreslåede § 289 a bemærkes, at strafferammen mv. for nylig har været genstand for generelle og principielle overvejelser i Straffelovrådet. Rådets overvejelser og anbefalinger herom fremgår af betænkning nr. 1424/2002 om strafferammer og straffastsættelse.

I betænkningen har Straffelovrådet om strafferammen i § 289 og § 289 a anført, at der i rådet har været tvivl om, hvorvidt disse bestemmelser, der retter sig mod offentlige midler, bør sidestilles med bedrageri. Et flertal i Straffelovrådet (6 medlemmer) finder ligesom 6 af medlemmerne i Brydesholt-udvalget, at der bør være overensstemmelse mellem straffelovens § 289 og § 286, jf. § 279, således at beskyttelsen af private og offentlige midler sidestilles. Flertallet bemærker, at der ikke findes holdepunkter for, at en straffebestemmelse, der beskytter offentlige midler, bør være mildere end den, der værner både private og i et vist omfang offentlige midler. Flertallet finder under hensyn til rådets samtidige forslag om et fælles strafmaksimum i § 286 på fængsel i 6 år, at strafferammen i § 289 bør være fængsel indtil 6 år.